

Naučno — proizvođačko savjetovanje o bolestima riba

U aprilu 1967. godine održavalo se naučno-proizvođačko savjetovanje o bolestima riba u Krasnodaru, koje je organizirao Odjel zoologije i Glavna veterinarska uprava MSH SSSR. Na ovom savjetovanju iznesena su 43 referata o infekcijskim, invazivnim i nezaraznim bolestima riba kao i načinima suzbijanja. Referati su objavljeni («Teze referata» Moskva, 1967. str. 90.).

Pošto se većina bolesti riba poznatih u SSSR-u sreću i u drugim zemljama Evrope, kao u Jugoslaviji, Bugarskoj, Mađarskoj, Rumunjskoj, Čehoslovačkoj, Poljskoj i drugdje, potrebno je čitaocu u općim crtama upoznati s materijalima ove konferencije.

Referati iznose, da se sanitarno-ribarski sastav vodenih bazena SSSR-a poboljšao u usporedbi s ranijim, iako još na mibnjačarstvima danas nanose štete zvbš, upala plivaćeg mjehura, »škržne bolesti«, kostijaze, ihtioftirijaze, hilodoneleza, daktilogiroza, sangvinikoloza, tetrakoktiloza, botriocefaloza, liguloza, filometroza, arguloza, lenneoza, i druge. Nažalost, u posljednje vrijeme se bolesti, kao: zvbš, upala plivaćeg mjehura, botriocefaloza, filometroza, šire sve jače i jače,

dok se areal rasprostranjenosti ihtioftirijaze sve više sužuje. U rajonu Karpata zabilježen je prvi slučaj furunkuloze kod lososa. U vezi s tim, nauka ima sljedeći zadatak: provesti istraživanja iz područja epizootologije bolesti riba, pronaći uzročnika, njegovu etiologiju, patogenezu, način razvoja i prenašanje. Naročitu pažnju potrebno je posvetiti proučavanju virusa — uzročnika bolesti riba. Potrebno je također razviti istraživački rad o prirodnoj imunološkoj reakciji organizma riba i imuniteta s ciljem razrade specifične metode profilakse.

Poznato je, da postoje rezultati o epizootologiji, patogenizi, profilaksi i načinu suzbijanja zvbš-a, branhiomikoze i upale plivaćeg mjehura. Izneseno je, da se pomoću specijalnih uređaja ultravioletnih zraka može voda očistiti od uzročnika zaraznih bolesti ikre i mlađa riba (saprolegnija, diplostomum, ihtioftirius, hilodonelela).

Pocrtano je, da naftini produkti, stočne vode, vode celulozne, kemijske i prehrambene industrije, koje dolaze sa polja i komunalnih kanala imaju vrlo štetan

13

utjecaj na ribe (mortalitet, opadanje ulova naročito u mlijekama).

Velika pažnja posvećena je načinima suzbijanja bolesti riba, pri čemu je neophodno pridržavati se ribarsko-sanitarnih, hidrokemijskih i hidrobioloških mjera, a naročito periodsko ostavljanje mibnjaka na suhom kroz cijeli vegetacioni period. Od lijekova se najviše upotrebljavaju antibiotici (biomicin, levomicetin) metilensko modrilo, koje daju ribama sa hranom. Dobri rezultati dobiveni su u suzbijanju kostijaze, ihtioftirijaze i arguloze bacajući vapno u vodu. Kratkovremeno povećanje pH vode do 8,0—9,0 dovedi do naglog smanjenja daktiloginida, račića i nastupa kliničko ozdravljenje riba. Vapnjenje vode povoljno utječe na suzbijanje zvbš-a upale plivaćeg mjehura, branhiomikoze i mukofiloze.

Danas se u suzbijanju invazivnih bolesti riba primjenjuju sljedeći preparati:

I Antiparazitna obrada mibnjaka s parastitidnom koncentracijom preparata:

1. Malahitno zelenilo u koncentraciji 0,1—0,9 mg/l kroz 5 sati, primjenjuje se jedan, dva i tri put kod ihtioftirijaze, trihodinoze, girodaktiloze u zimnjacima i mladićnjacima. Za pestrve ove kupke nisu opasne, dok su štetne za matice šarana.

2. Kuhinjska sol u koncentraciji 1—2 g/l kroz 2—5 dana u zimnjacima.

3. Bakreni sulfat u koncentraciji 0,4 mg/l kod gnjiloće škriga i cvjetanja modro zelenih alga jednokratno u mladićnjacima i konzumnim mibnjacima. U konc. 0,5 mg/l kod diplostomatoze.

4. Formalin u koncentraciji 1:5000 kroz 7—8 da-

na za ihtioftirijazu; u koncentraciji 1:4000 za trihodiniozu na pastvskim ribogojilištima.

5. Negašeno vapno u koncentraciji koja daje povećanje pH do 8,0—9,5 (100—200 kg/ha) kroz 10—15 dana (u mibnjacima) kod kostijaze, ihtioftirijaze mukofiloze, miksobolitoze, lenneoze, arguloze i ergasilioze.

6. Klorofos za daktilogirozu, lenneozu, argulozu, piscekolozu kroz 2 dana u koncentraciji 0,8 mg/l dvokratno u zimnjacima i mladićnjacima.

7. Spoj bakra i tetramon sulfata ($Cu(NH_4)_2SO_4$) u koncentraciji 0,1—0,3 mg/l četiri puta u malim mibnjacima kod daktilogiroze.

II Dehelmintizacija u mibnjacima metodom hranjenja riba lijekom u hrani.

1. Pogače od ricinusa i slačice 10—15% od ukupne količine hrane kroz jedan mjesec za botriocefalozu, kviozu i kamiofilozu.

2. Fenotiazin u dozi od 80 mg za mlađ i jednogodišnjake 2—3 dana za botriocefalozu, kviozu i kamiofilozu.

3. Furazolidon — doza 0,3 mg za jednogodišnjaka i 0,5 mg za dvogodišnjaka 2—3 puta kod kokoidioze.

Još jedamput je pocrtano, da standardni otporan od zime šaran ne smije imati težinu manju od 25 g i koeficijent uhranjenosti 2,7—2,8 (po »I«) i sadržaj masti 3—4%, a bjelančevina 12—13%. Jednogodišnjaci manji od 15 grama su škart i moraju zimovati u posebnim zimnjacima. Mortalitet riba nastupa u zimnjacima kod sniženja koeficijenta uhranjenosti do 2,2 i količini masti 0,3—0,4%, bjelančevina 7%, te kod svih negativnih faktora, a naročito niske temperature vode od 0,2—0,5°C.